

B
R
Ø
V

Grovtt álop á landssjúkra-húsið

Ofta kunnu blóðini koma við ógviliga grovum álopum og pástandum, og so í næsta bláð ið koma við eini rættleiðing ella í onkum fori eini umbering. Men tá ið skuldsetingar-nar vóru, so vóru tað oftast risastórar yvirskriftir og oftast á forsiðuni, meðan rættleiðing-in kundi standa forfjónað í onkum horni ella ímillum lýsingar.

Í 14. september stendur í hósdagsblaðnum (fyri 20/4-72) eftir minni meining eitt ógviliga grovtt álop á landssjúkra-húsið.

Eg loyvi mær at sitera...

Orsaka av blóðtapi var heldur kámur (viðm. hann er á operatiónsstovuni) og var byrjaður at vera dosin.

Hann lá á borðinum og biðaði, men har kom eingin lækni, og stóðan var við at gerast álvarslig. Til alt Harrans held kom ein gongsgenta framvið. (Viðm. hvat gjørdi hon har, og legði hon sjúklingin undir skurð?) Jú, seinni frættist, at lækarnir høvdu verið á fundi.....«

Beint eftir hetta pettið stendur: »Og enn ein søga«!!! Er hetta so? Alvarat? Ólavur Michelsen, tú týrti tí ikki sjálvur! Ongin fær meg at trúgva tí.

Nakað annað er, at tað viðhvort kann ganga ov long tíð at sita og biða á skaðastovuni, og serliga, um tú frammanundan ikki hevur ringt til vakthavandi lækna, ella um tað vil so illa til, at fleiri skaðar eru samstundis.

Annars veit eg av royndum, at portørarnir hava verið ógviliga beinasamir at boðsenda lækna, um tú ikki hevði havt høvi at ringja til vakthavandi lækna, áðrenn tú komst. Tað situr altíð onkur portørur beint innanfyri dyrnar, sum tú kemur inn.

Nakað annað í somu grein, sum eg beit serliga merki í, er holdningurin yvirfyri sinn-issjúkum. Tíverri nokk so vanligur ímillum føroyingar. Hví? Jú, tí vit hava enn ikki lært at hava tey brekaðu okkara millum. Tey, sum ringast hava verið, eru send av landinum. Tibetur er vend við at koma í her, soleiðis at cisini verður pláss fyri teimum.

Eg tosaði við ein av sjúklingunum á statshospitalinum, sum hevur verið í Danmark í mong ár. Hann segði mær, at tað var sum at vera sloppin úr fangahúsi, hóast tað, at hann hevði havt tað so gott í aðrar mátar t. v. s. fingið alt tað, honum tørvaði, búð væl o. s. fr. Men hetta at vera sloppin heim aftur til Føroya, tað var eitt satt upplívisi.

Skulu vit so fara at meinsk-

ast, tí at ein 12 ára gamal drongur á hesi deild hevði tikið í ein rullistól og koyrt eftir eingini?

Tú nevnr tað: »útsloppin drongur av sinnissjúkradeild-inie. Ólavur, tú kanst vera visur í, at tað ikki hevur verið ein hættsligur sjúklingur av afturlethu ella stongdu deildini, tí har er eftirlitið betur enn so.

Vit mugu kera okkum, og ongatið ov skjótt, at akseptera tey brekaðu, tí annars hava vit ikki menniskjaligar kenslur. Vit mugu minnst til, at tað er so stutt millum at hava góða heilsu og góð evni og til at hava mist heilsuna.

Tey flestu hugsa sum so, at tað eru tey og tey, sum eiga hatta brekaða barnið og tað eru tey og tey, sum eru ófullfórr.

Hava vit ikki høyr, at í Danmark verður eitt ófullfórr barn føtt 6. hvønn dag? Her veit eg ikki, um vit í Føroyum hava nokur tøl.

Ikki haldi eg, at tað tenir okkum til heiðurs, skulu vit meinskast inn á 12 ára gamlan drong, tí hann gjørdi hetta, sum 14. sept. hevur greitt frá. Hann kundi funnið uppá tað sama, um hann t. d. lá á 4. heidd saman við hinum børn-unum.

Born eru børn, og mugu fyrst takast sum tað; at tey so hava eitt brek ella eru ódrvisi enn hini, tað mugu tey avvarðandi og onnur royna at lera seg at taka.

Eg hugsi, at 99% av teimum, sum hava ligið á lands-sjúkrahúsinum vilja bera øllum starvsfólkunum væl. Mangan hava tey tað streivið, men kortini hava tey altíð tíð við einum bliðum, uggandi brosi at taka sær av tí einstaka, sum hevur hjálp fyri neyðini.

Men at tað eru seks gongsgentur at reida eina song upp — tað ivist eg í; gongsgentur gera nú annað enn bara at reida sengur upp; tað kann vera, at tað trongdi til at ein »uppreiðing« á illgitingarstovu- ni á 14. september var til-trongd.

Hanna Lisberg.

Opið bræv til Føroya Landsstýri

Hoydalar, 20/4 - 1972

11/2 — 1972 sendi Føroya Studentaskúli umsókn um at fáa samfelagsgrein á skúlan. Skúlin hevur nú fingið svar frá landsstýrinum, harav tað skilt, at landsstýrið ikki ætlar at taka støðu til upprættan av samfelagsgrein fyrr enn lovgivingið fer at taka støðu til HF-skúlan. Tá vit vita, at eingir møguleikar eru fyri HF fyrr enn í fyrsta lagi aftan á summarfrítíðina í 1973 — helst seinni — skilja vit, at landsstýrið ikki ætlar at taka nakra støðu til samfelagsgrein-ina fyrr enn tá.

Hetta haldi vit vera skeivt. Vit vilja hava samfelagsgrein aftan á summarfrítíðina í ár, tí bæði næmingar og lærarar

eru hugaðir fyri tí. Umleið helvtin av næmingunum í 1. g. ætla sær á samfelagsgrein-ina í ár.

Vit duga ikki at siggja, at peningaspurningurin er nóg stór grund til at nokta samfelagsgreinini. Talan er um hægst 94.000 kr. tað fyrsta árið, harav ikki alt kemur á hesa figgarlógina, og 140.000 kr. árliga tey komandi ári.

Samfelagsgrein er ein grein av studentaskúlanum á sama hátt sum matematisk-fysisk og nýmáslig. Tey næmingar, sum ganga á samfelagsgrein-ini, hava samfelagslærur sum høvuðsfak; so at nýmásligir næmingar fáa samfelagslærur í staðin fyri latin og týskt, og matematisk-fysiskir næmingar fáa samfelagslærur í staðin fyri ein part av tímunum í matematik, fysik og kemi.

»I Grenvalget í Gymnasiet«, útgivið av Arbejdsdirektoratet í 1969, stendur um samfelagsgreinina:

»Samfundsfaglige grene vil blive oprettet både på den sproglige og på den matematiske linie, efterhånden som der bliver uddannet lærere, der kan påtage sig undervisningen i samfundsfag. De samfundsfaglige grene og dermed samfundsfag er indført, for at flere, uanset hvilket fagstudium de vælger, kan have en mere specialiseret viden om og forståelse af samfundets forhold og dets stadig mere komplicerede funktioner. ... Grene vil omfatte 5 ugentlige timer i samfundsfag, både i 2. og i 3. g. Formålet med undervisningen er at give eleverne kendskab til væsentlige træk i samfundets struktur og -funktioner og at opøve dem i kritisk og systematisk tenkning og selvstændigt arbejde på disse områder. ... Undervisningen i samfundsfag omfatter:

1) Familien som social gruppe og som retligt og økonomisk fenomen.
2) Samfundets økonomiske og sociale struktur.
3) Kulturbestemmende faktorer i samfundet og kulturelle grupper.
4) Individers og grupper og politiske holdning; de vigtigste politiske idesystemer.
5) Den politiske struktur og proces, derunder væsentlige træk fra andre lande.
6) Det danske samfund og den danske stat i internationale relationer.
7) International politik.

Et centralt led i undervisningen vil blive arbejdet med tekst- og talmateriale, hvorved eleverne vænnes til præcis iagttagelse, sammenligning af iagttagelser og kritisk vurdering af materialet. 3. g. læses der speciale (f. eks. de politiske partier i Danmark, den økonomiske udvikling i Danmark i de senere år eller en stormagts udenrigspolitik). Til studentereksamen er der en mundtlig og to skriftlige prøver. Mindst en af de skriftlige prøver vil få en sådan form, at besvarelsen skal ske på grundlag af udleveret materiale.

Landsstýrinum kunnugt eru á Føroya Studentaskúla góðar umstøður fyri samfelagsgrein, við tað at bæði høli og lærarar eru á skúlanum. Tað ein-

asta, sum manglar, er peninga-játtanin frá landsstýrinum.

Vit næmingar vilja ganga á samfelagsgreinini, tí vit vilja hava meira at vita um, hvussu samfelag okkara er uppbyggt og hvussu tað virkar, og tí at eitt studentsprógv við samfelagslærur er eitt gott grundarlag undir fleiri hægri útbúgv-ingum, t. d. cand. scient. pol., cand. polit., cand. ocean., cand. jur., cand. psych., HA, HD cand. merc., cand. phil. ella mag. í samfelagsfak, sociolog, socialráðgevari og journalist. Samfelagið — myndugleikarnir — politikarnir — áttu at havt stóran áhuga fyri, at næmingar koma at ganga á samfelagsgreinini, tí tað verður stóðugt meir og meir brúk fyri fólki við hesum útbúgv-ingum.

Við hesum biðja vit landsstýrið um at svara játtandi upp á fyrispurningin frá Jógvan Sundstein, lögtingsmanni, um samfelagsgrein verður sett á stovn í ár.

Viðmerking: Av tí, at tímal-talvan til komandi skúlaár skjótt skal leggjast, vóna vit, at landsstýrið tekur eina støðu og svarar sum skjóast.

Við hávirðing

Tey, ið aftan á summarfrítíðina ætla sær á samfelagsgreinina.

Størsta veiða

Harra blaðstjóri

Í SOSIALINUM mikudagin 12. april skriva tygum tíðinda-stubba úr Klaksvík, og verður m. a. sagt, at Sjórdarberg

hevur landað 718 tons, og at heita er størsta veiða, sum ford er til landið á føroyskum kjóli.

Men fyri at lesararnir ikki skulu fáa ta uppfatan, at alt sum navnðið Kjølbro stendur fyri, er bæði størst og best, og kanska einans vert at skriva um, fari eg at koma við einari litlari rættleiðing.

Eg var við flakatrolaranum »Stella Karina« í fjør. Veiðan varð landað í Hamburg hin 28. juli og vígaði 737 tons, hon varð seld fyri 4 mill. 506 túsund krónur. Eg kann skoyta uppí, at tá hesir trolarar komu til landið, vóru tað mangir menn, sum hildu hesi skipa-keyp vera óðamannaverk, men tað hevur tibetur víst seg, at heita var ikki rætt. Eg veit, at felagið, sum eg havi verið í vinnu hjá, í fjør útbetalt til mannignarar á báðum trolarunum 7 mill. 511 túsund krónur í húrum.

Nakað annað er, at Sjórdarberg hevur fært størstu saltfiskalastina til landið, men harfyri er skeivt at greiða frá, at veiða hansara var tann størsta.

Tá eg nú álikavæl havi tik-ið penn í hond, so plagar hetta blað at skriva um týdn-ingin av at hava eina fjøl-broytta vinnu. Tað er eftir minni hugsan av allarstørsta týðningi, at vit framleiða salt-fisk og flak, at vit hava spe-sialskip, at vit hava nær- og fjárfiskiskap, tí við eintáttari vinnu gerst vinnulívið meiri viðbreki og tað toli okkara samfelag, ið bert hevur fiski-vinnuna á at lita, ikki.

At pf. Stella hevur verið slóðbrótari á hesum øki, tað hevur jú víst seg í fult mát.

Við tøkk fyri uppløkuna.

PB.

LICITATION

Í samband við byggjan av vøggustovu og barnagardi á matre. nr. 993a við Velbastaðvegin verður hervið útboðið jørd-, fundament- og kloakkarbeiði í al-mennari licitation.

Licitatiónstílfarið fæst til láns ímóti 100,- kr. í veð-haldi á býarverkfrøðingaskrivstovu frá týsdegnum 25. april 1972 og so leingi tilfarið røkkur.

Tilboðini, ið verða merkt:

»BOÐ UPPÁ GERÐ AV JØRÐ-, FUNDAMENT- OG KLOAKKARBEIÐI Í SAMBAND VIÐ BYG-GJAN AV VØGGUSTOVU O BARNAGARDI«

skulu vera býarverkfrøðinginum í hendi seinast 8. maj 1972, kl. 11.00, og verða tey tá opnað, meðan teir, ið bjóðað hava, kunnu verða hjástaddir.

Tórshavn, tann 21. april 1972.

SOSIALA NEVND TÓRSHAVNAR BÝRÁTS

Spinnið í Gøtu

tygum fáa gott tógv, og skjóta avgreiðslu.

Vit keypa óvaskaða og vaskaða ull og selja øll sløg av føroyskum tógvi.

TØTINGARVIRKIÐ

v/ Ólavur Gregersen — tlf. 20 í Gøtu

FÆRØSK MARGARINE]

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

FINT PRODUKT